

24 CAMINADES PELS BOSCOS I ECOSISTEMES DE LA
MUNTANYA MITJANA

Xavier Blancafort Pujols

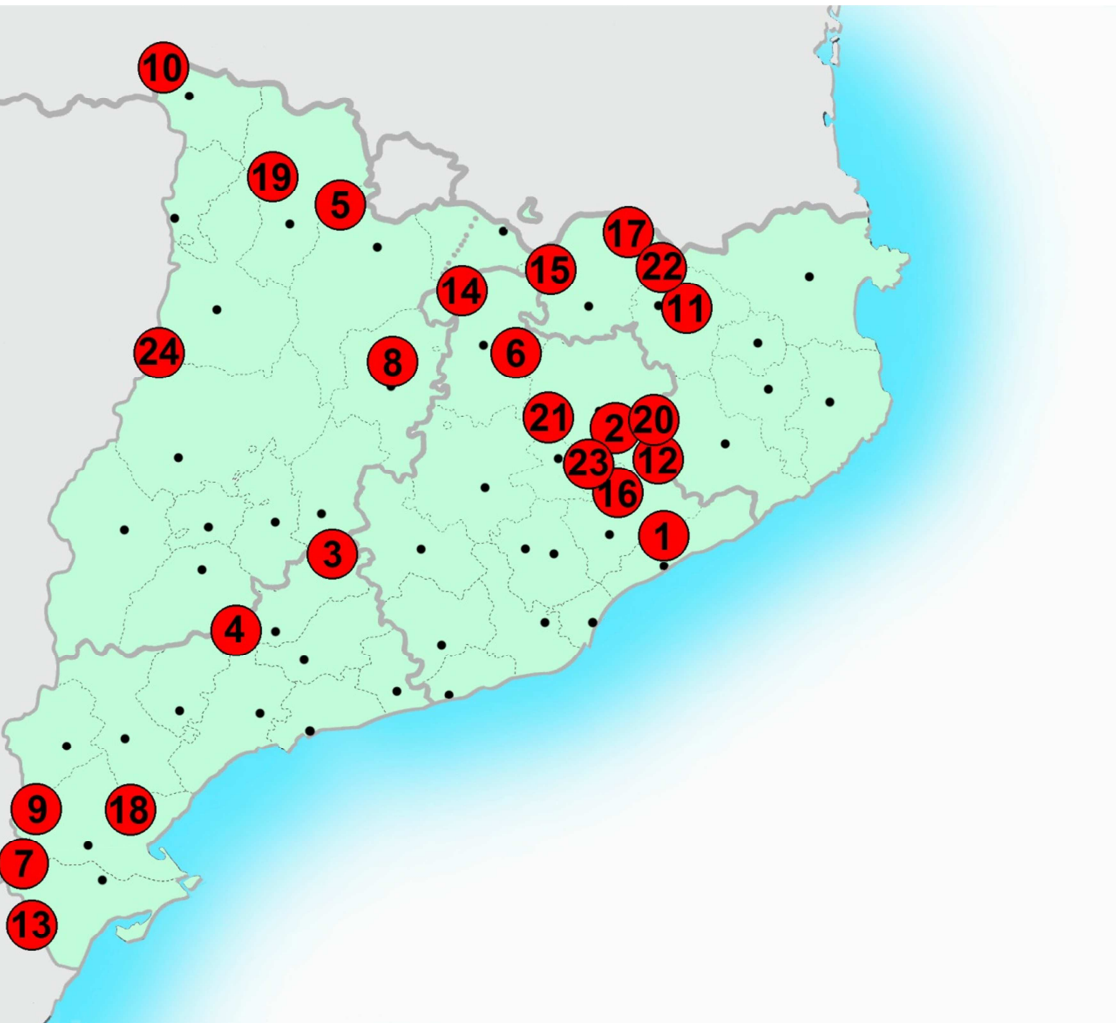
**Aquest llibre no podrà ser reproduït, ni totalment ni parcialment,
sense el previ permís de l'autor.**

Tots els drets reservats.

Del disseny, text i fotografies: ©Xavier Blancafort Pujols, 2015.

www.xavierblancafort.net

ÍNDEX

ÍNDEX

RUTA			Dificultat	Km	DESNIVELL ACUMULAT
1	Montnegre Carener	↔	Baixa	8.5	475 m
2	Santa Eugènia de Berga	↻	Baixa	13.7	130 m
3	Obagues del Corb	↻	Baixa	15.5	550 m
4	Tossal de la Baltasana	↻	Baixa	11.9	350 m
5	Sant Joan de l'Erm	↻	Baixa	9.9	400 m
6	Vilada	↻	Mitjana	14.4	675 m
7	Moleta del Catí	↻	Baixa	12.2	320 m
8	Castellvell	↻	Baixa	11.9	450 m
9	Els Estrets d'Arnes	↔	Baixa	18.4	360 m
10	Fageda de Carlac	↻	Baixa	6.7	400 m
11	Fageda d'en Jordà	↔	Baixa	12.0	340 m
12	Empedrat de Morou	↻	Baixa	6.5	200 m
13	Fageda del Retaule	↻	Alta	14.9	900 m
14	Els Empedrats	↻	Mitjana	14.5	800 m
15	Planoles	↻	Mitjana	17.2	900 m
16	El Sui	↔	Baixa	16.0	500 m
17	Bedollar del Grell	↻	Baixa	7.7	320 m
18	Cosp i Creu de Santos	↻	Mitjana	9.5	700 m
19	Baiasca	↻	Baixa	4.1	200 m
20	Castanyer de les 9 Branques	↻	Baixa	7.0	200 m
21	Mas Rocaguinarda	↻	Baixa	11.8	350 m
22	Via Romana	↔	Baixa	7.5	380 m
23	Castell d'en Boix	↻	Baixa	10.3	450 m
24	Montrebei	↔	Baixa	8.0	150 m

INTRODUCCIÓ

El nostre país no és ni més bonic ni més lleig que els altres, però tenim una cosa que, tot i que no única, sovint no valorem prou: una immensa diversitat de paisatges un a tocar de l'altre. I si a això hi afegim la riquesa cultural i la bonança climàtica, si no ens fa únics, gairebé. A ben pocs llocs del món es pot gaudir d'un camí de ronda al costat del mar i, en poc més d'una hora o dues de cotxe, passejar-se entre prats alpins.

Entre els camins de ronda i els prats alpins hi ha tota una gradació de la vegetació, que inclou diferents tipus de màquies, alzinars, rouredes, fagedes, pinedes, avetoses, boscos de ribera, dunes, aiguamolls, gramenets, joncades, brolles, boixedes, prats de dall... En aquest sèrie de llibres, dedicat un a la terra baixa, un a la muntanya mitjana i un últim a l'alta muntanya i els boscos de ribera, es fa una breu descripció de com són els boscos i paisatges que es poden trobar a cada lloc, i el perquè s'hi troben.

Explicacions breus i evitant, sempre que ha estat possible, el llenguatge científic, sense perdre rigor (o si més no, intentant-ho). Amb la intenció que el text sigui comprensible per a tothom i més o menys amè o, almenys, no excessivament avorrit. L'únic terme que no hem pogut evitar (ja que si no els llibre perdrien tot el sentit), tot i que prou intuïtiu, ha set el de "comunitat". Entenent com a comunitat vegetal les agrupacions de determinades plantes que es troben en determinats indrets on es donen unes condicions específiques del medi (climàtiques, tipus de sòl...).

Així doncs, en la primera part de cada llibre és descriuen les principals comunitats presents a cada zona, amb la modesta intenció que sigui més o menys útil, també, per qualsevol altre caminada que fem. En tot cas tot allò que s'hi descriu es veurà reflectit en les 24 caminades proposades en cada llibre.

En resum, en aquest llibre es proposen 24 excursions per fer una primera coneixença i interpretació els paisatges de casa nostra, sabent que qui vulgui aprofundir més en el tema amb els mitjans actuals ho podrà fer fàcilment.

Val a dir que per la tria proposada no només he tingut en compte criteris botànics i naturalístics, sinó que sempre que ha estat possible (pràcticament en tots els casos), he escollit caminades que per la seva bellesa i durada tenen un interès senderista per si soles (ja sigui per la bellesa del paisatge, la pujada a un cim amb bones vistes i/o el seu interès cultural, entre altres).

Aquest llibre està dirigit, doncs als excursionistes que tenen curiositat per conèixer allò que trepitgen, passejant, si convé, sense preses i gaudint de tot allò que veuen, tal i com faig i vaig fer jo.

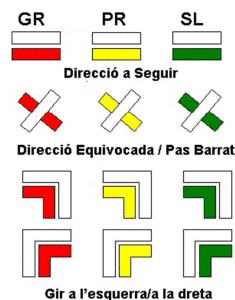
INTRODUCCIÓ

Com usar aquest llibre

En principi, amb les indicacions que es donen al llibre, i amb l'ajuda del petit mapa que les acompanya, n'hi hauria d'haver prou per fer les rutes proposades sense cap mena de complicació. Els punts d'inici i final de la ruta sempre estan a llocs fàcilment accessibles en cotxe o autocar (i amb aparcaments propers).

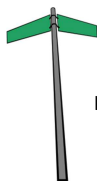
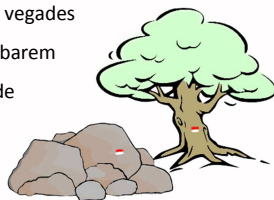
Algunes de les rutes proposades en aquesta guia estan senyalitzades o coincideixen en trams d'altres que si ho estan. Seguint els criteris europeus, les marques que hi trobarem, en general de pintura, seran:

- Marques blanques i vermelles, que corresponen a GR, sigles que designen els senders de Gran Recorregut.
- Marques blanques i grogues, que corresponen a PR, sigles que designen un sender de Petit Recorregut.
- Marques blanques i verdes, que corresponen a SL, sigles que designen un Sender Local.

Tots aquests senders són mantinguts per les federacions excursionistes locals, amb el que sovint es poden trobar-ne alguns de molt ben marcats, amb d'altres en què les marques hi són més escasses o estan una mica més esborrades.

A vegades, també, podem trobar altres tipus de marques, grogues o blanques, a vegades reforçades per fites. Segui quin sigui el tipus de marques, generalment les trobarem sobre arbres o pedres, en els trams de sender més naturals, i sobre senyals de transit, faroles, al terra de les voreres i carreteres, o, fins i tot, alguns murs o parets en els trams més urbans.

Sovint trobarem, també, cartells o senyals verticals, tot i que hem preferit no esmentar-los quan hem pogut, ja que, tot i que no és habitual, a vegades, per les inclemències del temps o el vandalisme, poden estar tombats o esborrats.

En altres casos podem trobar els camins senyalitzats amb fites de pedra. Aquestes fites a vegades poden ser de gran ajuda, especialment a l'hora de trobar camins poc fresats, però tenen la desavantatge que poden desaparèixer fàcilment i en el cas de creuaments de camins, no solen ser útils a no ser que es tingui molt clar el camí a seguir (si bé s'indica la seva presència, hem evitat fer-les punts de referència).

Conscients que la majoria de gent no surt a caminar amb una brúixola, també s'ha evitat fer referència a punts cardinals, indicant els canvis de direcció fent referència a dreta i esquerra, sempre en el sentit de la marxa (fins i tot quan s'hagi de recular).

MUNTANYA MITJANA

S'entén com a muntanya mitjana (de fet muntanya mitjana plujosa submediterrània), l'espai entre la terra baixa mediterrània i l'alta muntanya. Això és, en funció de les particularitats climàtiques de cada lloc (a Catalunya), entre els 500-1000 metres i els 1500-1700 m.

El clima

La muntanya mitjana es caracteritza per un clima temperat i força humit, sense mesos tèrmicament glacials ni mesos hídricament àrids.

Les precipitacions solen oscil·lar entre els 700-800 mm/anuals i els 900-1000 (si bé en algunes zones, hi poden haver anys més secs o més humits, influència directe de les llevantades típiques de casa nostra). Les temperatures mitjanes es solen moure entre els 0 i els 5°C a l'hivern i els 20 a 25 a l'estiu.

La diferència principal amb la terra baixa mediterrània és la manca d'un període estival àrid (que té, com s'explica al llibre dedicat a la terra baixa, una gran incidència en la seva vegetació).

El sòl

El tipus de sòl (suport i font de nutrients i aigua) és un altre dels elements que ens determinarà quines espècies de plantes trobem en un lloc o en un altre. Això dependrà, essencialment, de dos factors:

1. El seu pH, que depèn del substrat geològic sobre el que s'ha format. Hi ha dos tipus principals:

- Sòls calcaris. Rics en carbonats càlcics, formats generalment sobre un substrat de roques sedimentaries (calcàries, margues, conglomerats...), el seu pH sol ser bàsic o neutre. Aquí hi viuen les espècies que s'anomenen neutròfiles (en sòls neutres, amb un pH entre 6.6 i 7.3) i les basòfiles o calcícoles (en sòls amb un pH superior a 7.4). Un exemple seria el barballó (*Lavandula latifolia*).
- Sòls silícics. Pobres en bases, formats generalment sobre roques metamòrfiques o magmàtiques (granit, basalt, esquistos...), el seu pH és àcid. Aquí hi viuen les espècies anomenades acidòfiles, silicícules o calcífugues (en sòls amb pH inferior a 6.6). Un exemple serien el tomaní (*L. stoechas*).

També hi ha algunes plantes, com el faig, però, que són indiferents al pH i poden viure en ambdós.

En menor mesura, també, es poden trobar sòls sobre guixos i altres en què s'hi acumulen sals. Aquí hi viuen les espècies que s'anomenen, respectivament, gipsícoles (com el ruac) i halòfiles (com els tamarius).

2. La seva permeabilitat (i porositat), que depèn dels materials que el componen.

- Sòl argilós. Poc porós i permeable, reté molt l'aigua però està poc airejat.
- Sòl Sorrenc. Molt porós i permeable, reté menys l'aigua però, en canvi, està més airejat.

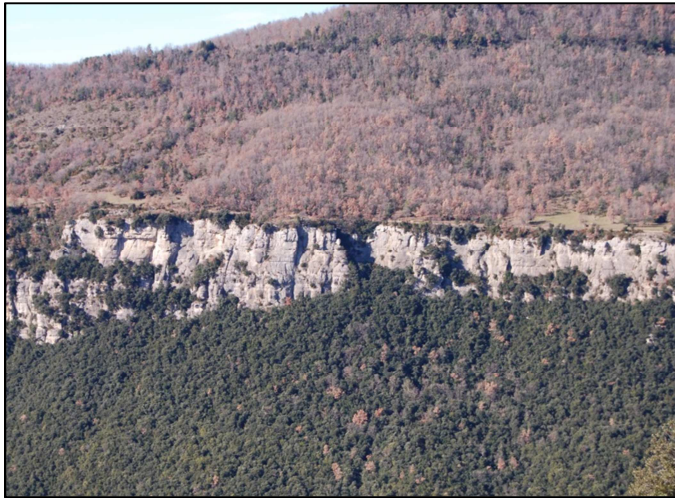
A la muntanya mitjana hi podem trobar tant sòls calcaris (als Pre-pirineus), com silícics (als Pirineus i en menor o menor mesura a les Guàrdies, el Montseny, Prades i la zona volcànica de la Garrotxa).

MUNTANYA MITJANA

La vegetació

Contràriament al que passa a la terra baixa la muntanya mitjana és caracteritzada, fonamentalment, per la variació estacional del seu aspecte. Els seus boscos, amb l'excepció de les pinedes, perden la fulla anualment de manera sincrònica en un cicle molt marcat. Arbres i arbustos fan la fotosíntesi de forma intensa durant l'estiu, a la tardor les fulles perden gradualment els pigments fotosintetitzadors fins a caure, a l'hivern entren en un període de repòs i, finalment, a la primavera rebroten reiniciant novament el cicle.

Amb temperatures inferiors als 0°C les fulles perden la capacitat de fotosintetitzar (mentre continuen respirant, el que suposa una pèrdua d'energia i de recursos innecessària per a la planta). És per aquest motiu, doncs, que els arbres i arbustos de la muntanya mitjana perden la fulla. És el domini de les rouredes, fagedes, avellanoses i pinedes de pi roig (sense espai per matollars i timonedes, sinó són fruit de l'alteració dels boscos).

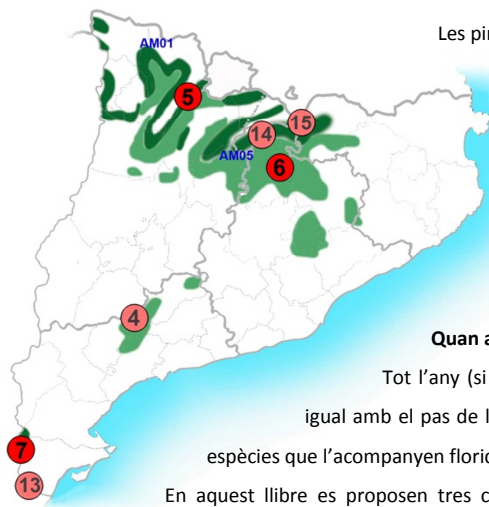

El pi roig i la pinassa no perden la fulla però entren en un repòs hivernal, en què no fan la fotosíntesi resistint els efectes del fred sense respirar gaire. En contrapartida, poden reprendre l'activitat fotosintètica de seguida que les temperatures ho permeten. Gràcies a això ocupen les àrees més fredes i/o les que tenen un període estival més curt (on els caducifolis no poden viure).

Val a dir que en aquesta zona hi trobarem, també, arbustos semicaducifolis que mantenen tota o part de les fulles si, o mentre, les condicions no són massa adverses.

Un altre fet destacable (i diferenciador de la terra baixa) és l'esclat floral i cromàtic primaveral del seu estrat herbaci (ric, en contraposició a un estrat arbustiu sovint escàs i fins i tot inexistent), especialment a les landes i joncedes. En fagedes i rouredes les herbes, a més, han d'aprofitar un curt període de temps per créixer o rebrotar i florir, que va entre l'arribada del bon temps i la rebrotada de les fulles dels arbres (que els acaben tapant la llum).

LES PINEDES DE PI ROIG

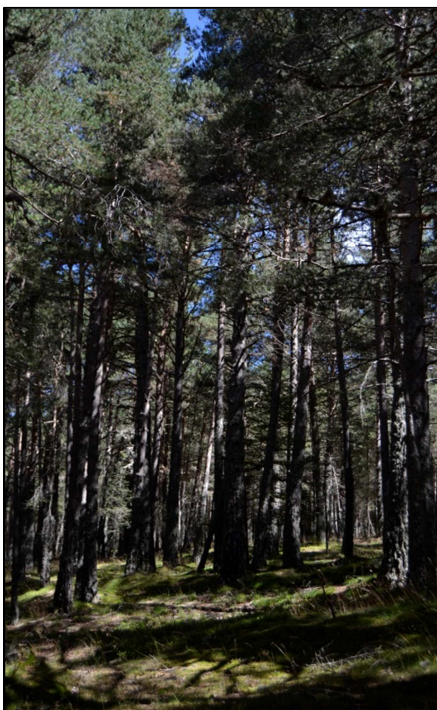

Les pinedes de pi roig ocuparien l'espai entre les rouredes i fagedes de la muntanya mitjana i les avetoses i pinedes de pi negre de l'alta muntanya, almenys als Pirineus, fent una mena de sanefa entre uns i altres (parlaríem en aquest cas, de pinedes primàries). D'altra banda, de la mà de l'home s'han estès ocupant el país de les rouredes (formant pinedes secundàries).

Quan anar-hi?

Tot l'any (si la neu no ho impedeix a l'hivern). El seu aspecte es manté igual amb el pas de les estacions (només a la primavera trobarem algunes de les espècies que l'acompanyen florides, però sense formar mantells espectaculars).

En aquest llibre es proposen tres caminades per començar a descobrir els diferents tipus de pinedes de pi roig que podem trobar al nostre país (si bé també en veurem algun retall més en d'altres caminades).

Com són?

Estrat Arbori

Les pinedes de pi roig (primàries) són boscos monoespecífics dominades per aquest arbre, si bé a vegades l'acompanyen altres arbres, com el pi negre (*Pinus muga*) o alguns roures.

Estrat arbustiu

Si bé present, és poc destacable i fins i tot inexistent, amb ben poques espècies representatives, com el boix (*Buxus sempervirens*), el tintorell (*Daphne mezereum*), el ginebre (*Juniperus communis*) i l'avellaner (*Corylus avellana*).

Estrat herbaci

Un dels trets més característics d'aquestes pinedes és la gran riquesa en moltes, tant és així que poden arribar a encatificar el 100% del terreny de manera continua. Sovint tenen, també, un gruix considerable, de 5 a 10 centímetres. Això no impedeix que s'hi trobin, també, un bon grapat d'espècies herbàcies.

LES PINEDES DE PI ROIG

Quins tipus hi ha?

Les pinedes primàries (les que ens trobaríem de forma natural):

1. **Les pinedes de pi roig amb molses.** Als Pirineus, és la pineda típica i més estesa (correspon a la descrita abans). Entre les molses les més abundants hi ha *Hylocomium splendens* i *Rhytidiadelphus triquetus*, i entre les plantes que no hi solen faltar la descàmpsia (*Deschampsia flexuosa*), amb d'altres com el clavell boscà (*Dianthus monspessolanum*), la viola (*Viola sylvatica*) o la veça de muntanya (*Lathyrus montanus*). Aquesta pineda té, alhora, tres variants:

1.1. La pineda de pi roig amb molses i guixó de muntanya (*Lathyrus montanus*), als vessants ombrívols, sobre terrenys silícics entre els 1200 i els 1600 metres. Correspon a la pineda típica.

1.2. La pineda de pi roig amb molses i verònica (*Veronica officinalis*), en els solells silícics entre els 1500 i els 1800 metres, més empobrida en espècies i amb menys recobriment de molses.

1.3. La pineda de pi roig amb molses i pi negre, als solells sobre terrenys silícics, entre els 1600 i 2000 metres. Bosc mixt i transició entre aquests boscos, amb abundància de pi negre i nabius.

2. **La pineda de pi roig amb herba blava** (*Polygala calcarea*), sobre terrenys calcaris, a les vessants ombrívols. Hi abunda el boix amb espècies de les rouredes seques.

3. **La pineda de pi roig amb boixerola** (*Arctostaphylos uva-ursi*), en punts concrets de les muntanyes de Prades i els Ports de Besseit. Al pi roig l'acompanya el roure reboll, amb un estrat arbustiu pobre, amb ginebre i estepa de muntanya (*Cistus laurifolius*), i un estrat de mates dominat per un tapís de boixerola, amb lúzula (*Luzula forsteri*), herba de l'esperver (*Hieracium murorum*) o pírola paràsita (*Pyrola chlorantha*), entre altres.

4 **La pineda de pi roig amb gèum de bosc** (*Geum sylvaticum*). Als Ports de Besseit, un bosc mixt de pi roig i roure valencià, amb espècies de l'associació anterior i de la roureda.

Pírola

Molsa

Herba pigotera

Les **pinedes secundàries**, àmpliament esteses en molts territoris, haurien de ser qualificades des d'un punt de vista estricte i en el millor dels casos com a rouredes (si únicament s'ha substituït un arbre per un altre, però han persistit els arbustos, mates i plantes que acompanyen als roures), o com algun dels seus estadis de degradació, principalment les boxedes (que es tracten més endavant).

Amb l'abandonament dels boscos, degut a que la seva explotació actualment no és rendible, aquestes pinedes van retrocedint i mica en mica els roures recolonitzen l'espai que els propi. Actualment en molts llocs ja formen veritables boscos mixtos que, si no es fa cap actuació, acabaran convertint-se en rouredes amb tota la seva esplendor (a la llarga).

LES TEIXEDES

Les teixedes són un dels boscos més singulars, únics i bonics que podem trobar a casa nostra. Es troben a punts isolats de l'Empordà fins als Ports, sent les més destacables les que es troben a l'Alta Garrotxa, les Muntanyes de Prades, la serra de Llaberia i la serra de Cardó.

Quan anar-hi?

Tot l'any presenten més o menys el mateix aspecte.

En aquest llibre es proposa una caminada per visitar una de les teixedes més ben conservades de Catalunya.

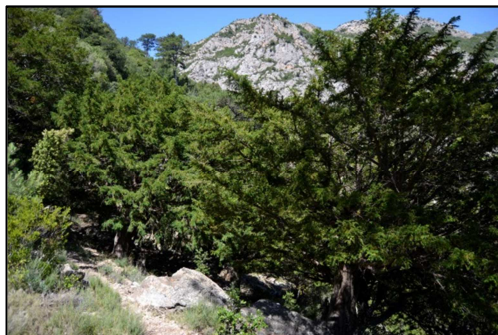
Com són?

El teix és una conífera amenaçada a Europa degut als canvis en el paisatge, al seu ús excessiu amb fins terapèutics i als incendis forestals. És, també, una espècie relictica que ha quedat reduïda en petits rodals després de l'última glaciació, on tenia una distribució més àmplia. No forma boscos purs i es troba barrejat amb altres arbres amb exemplars aïllats aquí i allà (roures, alzines o pins, sovint també amb blades o avellaners, entre altres), o formant petits rodals d'uns pocs peus. En barrancs i fondalades de muntanya, sota cingleres calcàries, a raser i prou riques en sòl.

Al seu sotabosc destaca la presència de la sanícula (*Sanicula europaea*), de la poa nemoral (*Poa nemoralis*), de la campaneta traqueli (*Campanula trachelium*), el fenàs boscà (*Brachypodium sylvaticum*), el grèvol (*Ilex aquifolium*), l'heura (*hedera helix*) o l'herba fetgera (*Anemone hepatica*), entre altres.

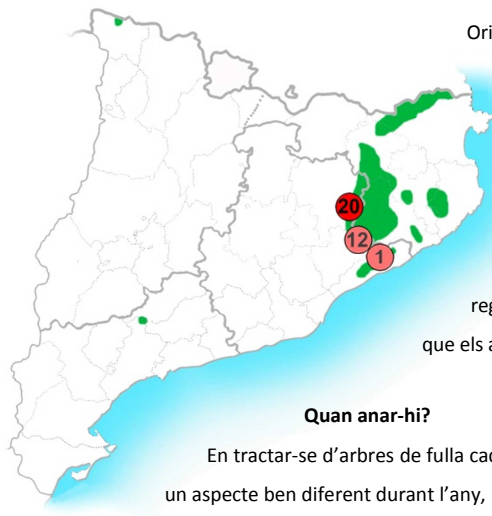
El teix

El teix és un arbre molt primitiu que pot arribar a viure més de mil anys. Dioic, és a dir, amb arbres mascles i femelles. Tòxic tot ell, a excepció de la coberta del fruit, dolç i vermell perquè se'l mengin els ocells i en dispersen les llavors. En contraposició, de l'arbre se n'extreu taxol útil en alguns tractaments contra el càncer.

Per la seva longevitat el teixos eren arbres amb un valor místic i sagrat en cultes celtes i pagans precristians, simbolitzava el renaixement i la transformació. Es plantava prop de les cases com a símbol de vida, i al costat d'esglésies i cementiris com a símbol de mort (tot i que en alguns casos primer var ser el teix que l'ermita... per així acabar de cristianitzar els pagans que celebraven els seus cultes al seu voltant). Per aquest mateix motiu a l'edat mitjana la seva fusta era utilitzada per fabricar arcs i fletxes.

LES CASTANYEDES

Originaris de l'orient mediterrani els castanyers s'han estès i naturalitzat a casa nostra després de segles d'aprofitament de la seva fusta i els seus fruits (des d'època romana). Rigorosament parlant, doncs, les castanyedes ni tant sols serien un bosc secundari (fruit de la degradació d'alzinars o rouredes), sinó una plantació d'arbres. Actualment estan en forta regressió a causa del seu abandonament i d'uns fongs paràsits que els acaben matant: el xancre i tinta.

Quan anar-hi?

En tractar-se d'arbres de fulla caduca, les castanyedes marquen el pas de les estacions oferint un aspecte ben diferent durant l'any, molt bonic i acolorit a la tardor quan perden la fulla.

En aquest llibre es proposa una caminada per conèixer-les (si bé en veurem en unes dues més).

Com són?

Les castanyedes creixen sobre sòls silícics, principalment al domini de la rouredes i de l'alzinar muntanyenc, pel que el seu sotabosc hi trobarem les espècies pròpies d'aquestes comunitats (o la seva degradació). Solen ser a les obagues, en pendents entre els 200 i els 600 metres.

Aprofitament

L'aspecte de les castanyedes varia en funció de quin hagi estat, tradicionalment, el seu ús: per fusta o per castanyes (si bé sovint es troben els dos tipus barrejats).

- Si s'han destinat a la producció de fruits trobarem plantacions de grans arbres, sovint amb signes evidents que han estat podats repetidament per fer-los més productius (arbres amb uns troncals baixos, gruixuts, recargolats i fins i tot foradats per dins, del que en surten branques, rebrots, molt més prims).
- Si s'han destinat a la producció de fusta, a Catalunya tradicionalment s'ha aprofitant la seva gran capacitat rebrotadora. Un cop plantat l'arbre es deixa créixer fins a uns 80 anys, per després tallar-lo arran de terra i aprofitar-ne els rebrots (o tanys), que tenen un creixement molt ràpid, deixant-ne créixer només quatre o cinc durant 20 o 30 anys (constituïnt el que s'anomenen *perxades*). Llavors es torna a fer una tallada arran, en un procés que pot durar fins a centenars d'anys, abans la soca no comenci a decaure.

Les castanyedes van tenir una època daurada a partir de l'Edat Mitjana fins a mitjans del segle passat, quan la seva fusta era molt usada per la construcció de botes destinades al transport marítim. Actualment en algunes zones del país s'intenta revaloritzar el seu cultiu i trobar-ne nous usos per evitar la seva lenta desaparició.

MONTNEGRE CARENER

Itinerari: Circular

Senyalitzat: Sí

Dificultat: Baixa

Distància: 8.5 Km

Desnivell acumulat: 475 m

Durada: 3 h

Comarca: el Vallès Oriental

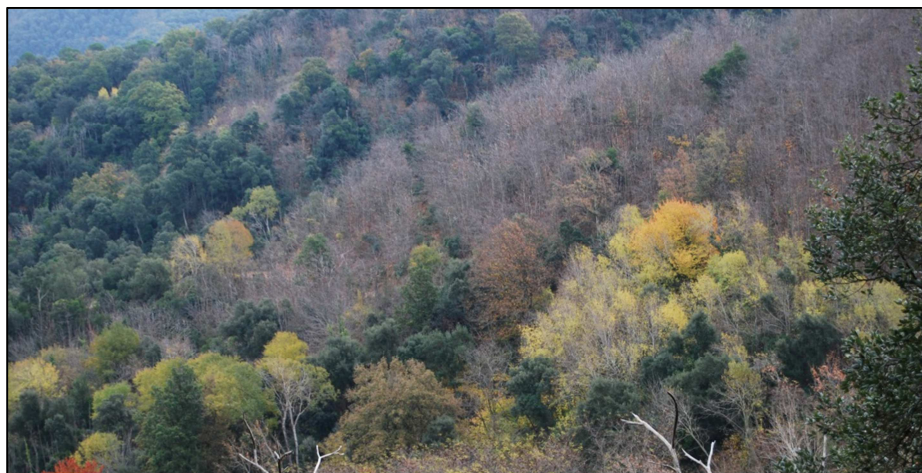
Zona: el Montnegre

Inici a Sant Martí de Montnegre. Passat Sant Celoni (en direcció Girona per la C-35) cal desviar-se a la dreta en direcció a la urbanització Montnegre. Seguint el carrer principal anirem a parar a una pista forestal ample que al cap d'uns 10 Kilòmetres ens portarà a Sant Martí (sempre per la pista principal,

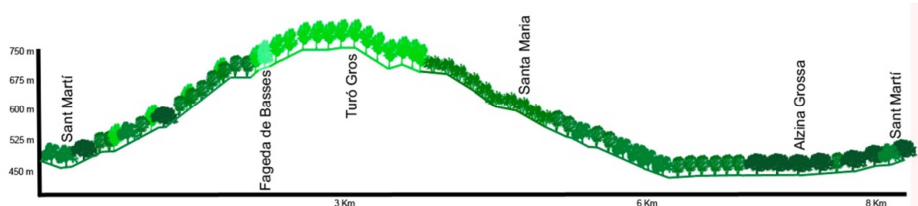

senyalitzada).

Amb nens: sense cap dificultat en especial.

Que hi veurem: La carena del Montnegre és un refugi extrem per a alguns ecosistemes de muntanya mitjana, afavorits per l'alta pluviositat anual, les boires freqüents i un sòl profund i ric. La roureda de roure de fulla gran i roure africà, ocupa aquesta carena. A la capçalera del sot Gran de can Preses, a tocar de la carena principal, hi ha un petit rodal excepcional de faigs, que sobreviuen fora de la seva àrea de distribució habitual gràcies a les freqüents boires. A més, també hi podrem veure avellanoses, castanyedes i, a la part baixa, boscos mixtos d'alzines i suros.

MONTNEGRE CARENER

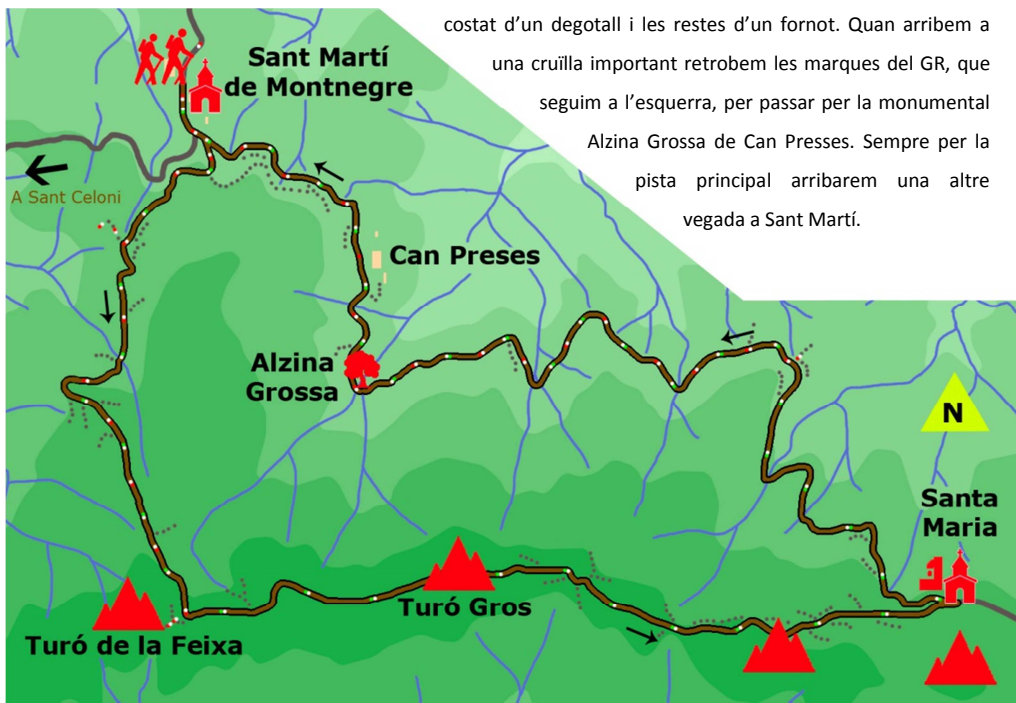
EL CAMÍ

Ben senyalitzada com a sender local (amb pals amb marques blanques i verdes) i pals indicadors, aquesta caminada no té cap complicació especial.

Arribant a Sant Martí, al primer aparcament que trobem hi ha panells informatius i les primeres marques. Ens enfilem muntanya amunt seguint les marques del sender local i les blanques i vermelles dels diferents GRs que conflueixen aquí. Al coll de Terra Negra prenem la pista cap a l'esquerra, de pujada. Deixant dos trencalls a l'esquerra arribarem al Sot dels Ternals i continuem per la pista principal. Quan la pista perd pendent la deixem, enfilant-nos a l'esquerra i després a la dreta fins al coll de Basses (amb unes alzines monumentals). Aquí seguim recte a (per la pista principal a l'esquerra).

Poc després la pista voreja els faigs d'en Preses i, poc més endavant, ens enfilem per la roureda culminal del Montnegre. Arribem al turó Gros, un dels dos cims més alts del Montnegre (766 m), amb una torre de guaita d'incendis. Seguim per la pista que passa per la carena. Atenció!, però quan la pista gira decididament a la dreta per baixar cap el solell, la deixem i seguim recte per un sender ample que de seguida s'endinsa en una avellaneda. Atenció! Seguim aquest sender fins a trobar un desviament a l'esquerra que de seguida ens portarà a Santa Maria de Montnegre, una petita ermita (tot i estar indicat, si ens saltem aquest últim trencall, a l'arribar a la pista només caldria seguir-la cap a l'esquerra).

Un cap a Santa Maria baixem a l'esquerra (segons hem arribat). Sempre per la pista principal passarem pel costat d'un degotall i les restes d'un fornó. Quan arribem a una cruïlla important retrobem les marques del GR, que seguim a l'esquerra, per passar per la monumental Alzina Grossa de Can Preses. Sempre per la pista principal arribarem una altre vegada a Sant Martí.

Itinerari: Circular

Senyalitzat: Sí

Dificultat: Baixa

Distància: 6.7 Km

Desnivell acumulat: 400 m

Durada: 2 h 30'

Comarca: la Vall 'Aran

Zona: Monthanes de Les e Bossost

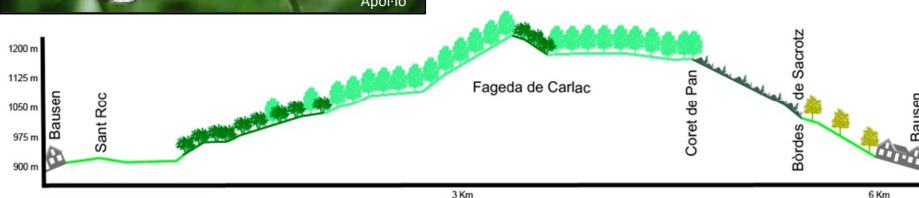
Inici a l'aparcament a l'entrada del poble de Bausen.

Amb nens: sense cap dificultat en especial.

Apol·lo

Que hi veurem: La fageda atlàntica de Carlac.

Avellanoses, landes de bàlec i falguera aquilina i algun prat de dall.

FAGEDA DE CARLAC

EL CAMÍ

Ben senyalitzada (molt fàcil), només cal seguir les marques blanques i vermelles del GR 211-2.

De l'aparcament ens enfilem cap a l'església de Sant Pèir ad Vincula, que deixem a la dreta, tot seguint el carrer Major. Passada a l'ermita de Sant Roc girem a l'esquerra, per un sender ample i ben fresat (de seguida en descartem un que baixa a la dreta). Tot planejant i pujant suaument primer passem per una zona oberta per endinsar-nos primer entre avellaners i després entre faigs.

Poc passat un torrent (abans de canviar de vessant i deixar la fageda) el camí gira a l'esquerra (descartarem un camí que baixa a la dreta) i s'enfila amb una mica més de ganes. Al cap de munt passem per avellanoses, per tornar a baixar a la fageda (travessant un torrent per un petit pont de fusta) i tornarnos a enfilar una mica fins al Coret de Pan, on s'acaba la fageda i es tornen a obrir les vistes.

Seguim pel camí més ample i fresat. Aquí les marques es perden una mica, però el poble ens queda visible i proper, amb el que no ens podem desorientar gaire. Passem pel costat d'unes bordes (de Sacrotz) fins arribar a una pista que seguim a l'esquerra. De seguida ens desviem per una altra a l'esquerra, que continua baixant fent marrades, ja fins a Bausen.

